

Aranyérmek

Az elmúlt napokban megnyílt erfurti kertészeti kiállításon kiosztották az aranyérmeket. A kiállított magyar mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek közül 17 kapott aranyérmet. A legtöbb aranyérmet a budapesti Duna Tsz kapta különféle bombaiért, tormaporáért, tormaszáritmányáért, marinált paprikáért. Ugyancsak díjazásra érdemesnek találták a makói Lenin Tsz petrezselyemzöld-száritmányát és paradicsompaprika-száritmányát, a budapesti Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet kétféle szőlőjét, a Sasad Tsz kétféle őszibarackját, a Nagykanizsai Állami Gazdaság Hardy-vajkörtjét, az esztergomi Lenin Újja Tsz pillismaróti paprikáját és a köcséri Új Élet Tsz Super California paradicsomát. (MTI)

A szívesen vállalt társadalmi munka

A Maros utca helyett hamatosan a vágóhídon lesz a Csongrád megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat szegedi szalámigyárának központja. A korszerűsítés első állomásaként elkészült új hentesüzemet, a szép, modern öltözőket már közel egy éve birtokba vették. Az esztétikus, kényelmes irodaház az utolsó simításokat végzik, nemsokára már innen irányítják a vállalat életét. Készül a vágócsarnok, a két óriási szalámiérlelőtorony is, s ahol ma még a bontás nyomai látszanak, ott is új épületek emelkednek majd. Mindenki örömeire épül, szépül az üzem, könnyebb, biztonságosabb lesz a munka.

A szocialista brigádok, a KISZ-esek albumai képekkel, jegyzetekkel kísérik nyommon az építkezést. A fotókról követ hordó, földet lapátoló, serénykedő fiatalok mosolyognak.

— 1972-ben vállaltunk védnökséget a beruházás felett. Ezzel is segíteni akartuk, hogy a szalámigyár bővítése határidőre befejeződjék, hogy az új létesítményekben időben megkezdődhessen a munka — mondja Tápai László, az üzemi KISZ-bizottság titkára.

— A KISZ-védnökség milyen feladatokkal jár?
— Vállalásunknak szem-

mel látható eredményei vannak, 1972—73. évben közel 5 ezer óra társadalmi munkát végeztünk. Régi, szükségtelenné vált épületeket bontottunk, tereprendezésen vettünk részt. Idén is többször volt szükség munkánkra. Általában munkaidő után, de szabad szombatokon és vasárnap is dolgozunk, ha kell. Szívesen vállalják a fiatalok; összetartó, lelkes közösségek alakultak ki. Gyakran megszólítanak, s lépten nyomon megkeresnek: — Mikorra szervezitek az újabb „kirándulást”?

— Hogyan érték el, hogy már propagandára sincs szükség, hogy kirándulásnak tekintik a KISZ-esek a társadalmi munkát?

— Mindenki tudja, miért dolgozik, KISZ- és brigádgyűléseken is megismertjük a fiatalokkal a vállalat tervét. Elmondtuk, hogy a beruházás eredményeként megkétszereződik majd a szalámitermelés. Új, modern csarnokokban, korszerű gépekkel fogunk dolgozni. Sokkal kevesebb lesz a nehéz fizikai munka: az új hentesüzemben dolgozók már tapasztalják is ezt. De nemcsak akkor keressük meg a KISZ-eseket, amikor szükség van a segítségükre, rendszeresen tájékoztatjuk őket az eredményekről is. Büszkék arra, hogy a sikerekhez hozzájárulnak.

— A társadalmi munkán a szocialista brigádokra, az idősebbekre is számíthatnak?

— A védnökségi szerződés beilleszkedik a munkaverenyek, a kongresszusi vállalkozók sorába. A fiatalokkal együtt munkálkodnak — jóval a KISZ-korosztályon túl — a vállalat régebbi dolgozói: falbontásnál, földcsákányozásnál sem maradnak alul. A szívesen vállalt, jó kedvvel végzett munkának közösségformáló ereje van. Az eleinte félrehúzódozó fiatalok is örömmel vesznek részt a „kirándulásokon”, már nem vonakodnak megragadni a szerszámot. Mind többen kéri felvételüket a KISZ-be, sőt a pártba is.

— A legszorgalmasabb fiatalok jutalmat kapnak...

— A bontott épületanyagvásárlásánál is előnyben részesülnek; a kedvezmény sokakat hozzásegít a lakásépítéshez.

Még tart a munka, a KISZ-nek is sok feladata van, a „kirándulások” sorozatának sincs vége. A falbontásra, az alapszervezeti és brigádnaplókba új és új fényképek, beszámolók kerülnek. A rekonstrukció befejeztével ünnepélyes kiállításon illusztrálják majd a fiatalok hasznos társadalmi tevékenységét.

Ladányi Zsuzsa

Mindennapos közéletiség

Ha fordított távcsővel néz az ember, összezsugorodnak az alakok, a horizont pedig egy ponttá szűkül. Így aztán az optikai csalódás tökéletes. A látvány becsapja a szemlélőt, ezért nem csoda, ha a látóvalótlom elme az ilyen távcsöves ember kedve. Ha nem is zuhan apátiába, magára ölti a közöny sündisznótüskéit, és olyan alapállást vesz fel, amiben rögeszmeszerűen mondogatja: nem az én dolgom, nem az én ügyem. A közéleti tartózkodó embert lehetne így jellemezni.

Pedig hát nagyon sok közös tennivalónk van. Igaz, nem piros betűs transzparensnek hívják erre fel a figyelmet. De ahhoz, hogy felleljük, megtaláljuk a közös tennivalót, sutba kell dobni a kényelmességet, amely megakadályozza a felfedezést. Pedig éppen a felfedezés segítségével érdemes feltérképezni lehetőségeinket. Ez közéleti érdeklődés, cselekvés nélkül nagyon nehezen megy.

Hajlamos az ember a közélet fogalmát olyan piedesztálra emelni, amire csak pislog, s alig tudja, miként közelítse meg. Kár a misztifikációért, hiszen egyszerű szavakkal is lehetne a fogalmat címkézni.

Egy lépés, s hamar rájövünk, nem nagy dolog felszólalni, javaslatot tenni. Csak mondjon valaki először véleményt, talán ott, ahol a legtöbbször szokás, tehát a munkahelyen, és valamilyen kis ügyben. Aztán észreveszi, milyen sok haszna van a belebeszélésnek. Ha a többiek is ugyanezt teszik, egészen jó dolog jön ki, sokkal, de sokkal jobb, mintha egy szót sem szólnak volna. Ha időben megismerik a terveket, elgondolásokat, akkor érthetővé válik az üzem termelésének egész folyamata, és ha ilyenkor javasolnak, kezdeményeznek, még kedvezőbb irányban tudják befolyásolni a döntést. Ez a formula már iskolás feladvány, de soha nem elég ismételtetni. A demokrácia alappillérei is e módszerekkel épültek.

Az életünket közvetlenül érintő témákat nemcsak a munkahelyen beszélhetjük meg. A tér sokkal tágabb. Számtalan példa bizonyítja: a népfront körzeti bizottságainak ülésein mennyi jó ötlet és kerületeket mozgósító elképzelés született. Szűkebb otthonunk, Szeged hétköznapijából is említhetnénk sok példát.

Ha jól kihasználjuk őket, abból csak mindenki hasznát húz. Mert anélkül, hogy évek teltek volna el, felépült a bölcsőde, óvoda, nem kell nyolcszáz forintot fizetni a gyermekörzéseikért, vagy órákat utazgatni, míg az álmos csöppségeket a legközelebbi bölcsődéig, óvodáig elviszik. Az is kellemes, ha a lakóhely környezetét úgy alakítják át, hogy ott sétálni, játszani, pihenni lehet és érdemes is. Egyre biztatottabb a lakóbizottságok működése, szervezésük nyomán sok hasznos munkát végeznek el együtt az emberek.

Haszon. Ha ezt a szót halljuk, a forintra gondolunk. Pedig nemcsak anyagi természetű a fogalom.

Hány és hány ember van, aki sokszor úgy érzi, szorítja a négy fal, és fojtogatja a levegő. A kellemtelen közérzetnek nem tudja, nem sejtja az okát. Hogy miért? Sokféle vagyunk, de ez esetben lehet tipizálni. Egy ókori történet jut ilyenkor az eszembe. A kínai császár udvarában nagy vázába dugták a csecsemőket. Talán büntetésből? Erről már nem szól a fáma. Évek múltán, amikor szétörték a cserepet, a gyerekek annak alakját vették fel, egyszóval: megnyomorították őket.

Napjainkban csak a négy fal között élők érezhetik szűkre szabott világukat vázában. Nem kell különösen bizonyítani — hiszen a pszichológiától kezdve a legkülönbözőbb társadalomtudományokig, sokszor leírják már — a magának élő ember közös célok nélkül eltékozolva erejét. A kapcsolatteremtésnek, az érthető párbeszédnek, a munkának és az eredménynek színtere a közösség. Az ismeri el, az ad kedvet a további produktívhoz, és nagy dolgok létrehozására inspirál.

Szerencsére a közéletnek nincsen szezonja, évnitője, vagy évadja. Ott a helye a hétköznapi egymásutánjában. Ezért is jó figyelembe venni: úgy tudunk a legjobban egymásra hatni, ha jobban kötődünk egymáshoz. Így mindjárt szélesebb horizonttá lesz körülöttünk a világ, és abban több a felfedeznivaló. A közéleti érdeklődéssel hamarabb felismerhetők, vajon kihasználjuk-e saját, mind pedig környezetünk lehetőségeit, és élünk-e velük. Így érthetőbbé válnak örömeink, gondjaink, eredményeink, s mélyebb értelmet nyer társadalmunk fejlődése is.

HALÁSZ MIKLÓS

Fogyasztók vására

Szeptember 14-én nyit az őszi BNV

Ez a vásár a miénk lesz, a fogyasztóké, a nagyközönségé. S a vállalatok, a termelők az idei és a jövő évi kiállításokat mutatják be. De nem az elérhetetlen „jövőt”, hanem rövidesen megvehető, hordható, használható darabokat.

A Budapesti Nemzetközi Vásár-központban feszített munka folyik. Az építők a vásárpavilonok végleges kiállításán dolgoznak. A dekorációsok már a szeptember 14-én nyitó fogyasztási javak vásárára készülnek. S mivel a vásárrendezés jóval több érdeklődőre számít, mint amilyen a tavaszi beruházási javak vásárára volt — kibővíti a főbejáratot és a II. kaput. A nagyközönség számára megnyitják a III. kaput, és az idén több pénztárban árulják a jegyeket. Növelik a parkosított területet, bővítik a szolgáltatásokat, kulturált étkezőhelyeket, büféket, vendéglőket nyitnak. (A vidékről a vásárra utazóknak ezúttal is biztosítanak utazási kedvezményt a vasúton.)

Ami a látóvalókat illeti — abban sem lesz hiány. Hat témakörben ismerkedhet a látogató a fogyasztási cikkek széles skálájával. Öltözködés címet viseli az a kiállítási részleg, amelyen a textil, a ruházati, a bőr-, a cipő- és a szőrmeipar vonultatja fel termékeit. Itt, a sok száz női, férfi- és gyermekruha, kötött holmi, téli és nyári viselet közt kapnak helyet az öltözködéskiegészítő és divatcik-

kek — órák, ékszerek, díszműauk, kalapok, kesztyűk.

A kötszővőipar pavilonjának közepén — a könnyűipar egészét reprezentáló — *Gyermekvilág és divatirány* című bemutatókat láthatunk. E területeken való részvételre pályázatot írt ki a minisztérium, s a korszerű, a témának megfelelő termékekből kerülnek ki a kiállítási tárgyak.

Több pavilonban és óriási szabad területen helyezik el a leglátványosabb, legizgalmasabb, *Ötthon* címet viselő kiállítást. Itt a családiházépítéstől kezdve a berendezésig minden megtalálható, ami az otthonnal, a lakással kapcsolatos. Lakástextilek, világító berendezések, szőnyegek, függönyök, dísztárgyak, népművészeti cikkek sorakoznak majd. Fürdőszoba- és konyhaberendezések, bútorkor nemzeti kiállítás bemutatója gazdagítja a kiállítást. Szorosban kapcsolódik a témakörhöz a *Háztartás* című kiállítási egység. Ebben a szakpavilonban háztartási

gépek, felszerelések, üveg- és kerámiacikkek, fém- és műanyag áruk, fűtő, melegítő-szellőző, légkondicionáló berendezések, háztartásvégszereti és kozmetikai szerek, festékek, lakkok, zománccok szerepelnek. Az *Élelmiszer* pavilonban újfajta fagyasztott és mélyhűtött élelmiszerek, konzervek, italok, élvezeti cikkek s a különböző országok speciális enni-innivalói találhatók. Kicsinyeknek, nagyoknak ötletet ad, segédesszökeket kínál pi-henéshez, szórakozáshoz, kiránduláshoz a *Szabad idő* című kiállítás. Szabadterén és fedett csarnokban tornaszereket, sportfelszereléseket, utazási és campingcikkeit, tévéket, rádiókat, lemezjátékokat, magnetofonokat, könyveket, hanglemezeket, barkácsszerszámokat, kézi és kerti eszközöket mutatnak be. A fogyasztási cikkek vásárára hatodik témakörre a közlekedés. Vízi és szárazföldi járművek, autópárolási és járműfelszerelési cikkek bő választékával.

A KNDK ünnepén

A budapesti nagykövetség sajtótájékoztatója

Kedden a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövetsége sajtó-

tájékoztatót rendezett a KNDK megalakulásának 26. évfordulója alkalmából. Mint Pak Gjong Szun nagykövet elmondta az újságíróknak, a koreai nép 1948. szeptember 9-én népi államot hozott létre, s ezzel új korszakot nyitott történelmében. Emlékeztetett arra, hogy a népi demokratikus köztársaság rövid idő alatt felszámolta a háború okozta sérüléseket, lerakta az önálló nemzetgazdaság szilárd alapjait, s alig 4—5 év alatt befejezte a termelési viszonyok szocialista átalakítását falun és városban egyaránt. Tizennégy év alatt kiépült az ország szocialista ipara, s ezzel egyidőben fejlett mezőgazdaságot teremtett.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság szocialista nemzetgazdasága gyors ütemben fejlődik. Az utóbbi időben átlagban 30—50 százalékkal csökkentették az iparcikkek árát és a világon először teljesen megszüntették az adórendszer. Bevezették az ingyenes egészségügyi ellátást, a tizosztályos középfokú kötelező oktatást, s fejlődik, virágzik az irodalom és a művészet is.

A továbbiakban a nagykövet arról a küzdelemről szólt, amelyet a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság folytat az ország békés egyesítéséért.

Kotró a Hortobágyon

A Hortobágy főcsatornán, mely 90 km hosszan kanyarog, nagyarányú munkálatok kezdődtek. A Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat kotróhajója megkezdte a mederbővítést. A munkálatokra a belvizek levezetése miatt van szükség.

Belső ellenőrzés a téeszekben

A belső ellenőrzés főbb tapasztalatairól, s hatékonyságának további növeléséről tanácskoztak kedden a mezőgazdasági termelőszövetkezetek területi szövetségeinek titkárai a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa szervezésében Budapesten.

Moharos József, a TOT elnökhelyettese a tanácskozás bevezető előadásában többek között hangsúlyozta: a szövetkezeti tulajdonnak a védelme fokozott felelősséget kíván a szövetkezetek tagjaitól, vezetőitől. A tulajdon védelmét szolgáló belső el-

lenőrzés a szövetkezeteknek és érdekképviseleti szerveiknek különösen fontos, kiemelt feladata. Az elmúlt években sokat fejlődött az ellenőrző bizottságok munkája. Ma is egyik legfőbb foglalkozásuk azonban, hogy igen ritkán ellenőrzik a közgyűlési és egyéb határozatok végrehajtását.

A tulajdonosi ellenőrzéshez szervesen kapcsolódik a revizori irodák tevékenysége is. A szövetségek jelzése szerint 42 területi szövetségnél a revizori irodák kétév-

ként általános belső ellenőrzést végeznek.

A belső ellenőrzésben most a legfontosabb, hogy a vezetők fokozottan kontrollálják saját utasításaik végrehajtását. A belső ellenőrzés fokozása különösen azoknál a termelőszövetkezeteknél fontos, ahol az elnök sokrétű irányítási munkája mellett nem képes minden ellenőrzési feladatot személyesen ellátni.

Az elnökhelyettes beszámolóját vita követte. Ezután érdekképviseleti kérdésekről tartottak vitát a részvevők.